

NOVES TÈCNIQUES

Dipòsit Legal: B. 23313/66
 Director:
ANDREU-AVELI ARTÍS I TOMÁS
 Editor:
DIARIO TELE|EXPRES, S. A.
 Imprimeix:
Publicaciones Reunidas, S. A.

Redacció i Publicitat:
 Aragó, 390, 5è. pis.
 Telèfon 246 00 73
 Barcelona - 13

Administració, Distribució
 i Subscripcions:
 Tallers, 62 i 64, 3r. pis
 Telèfon 232 64 70
 Barcelona - 1

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
 Espanya, Andorra, Portugal, Fili-
 pines, Marroc i Amèrica (excepte
 Estats Units i Puerto Rico):
 Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.
 Altres països:
 Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.
 Números endarrerits: 2 ptes. de
 recàrrec
 Pagament anticipat per gir pos-
 tal, xec, o transferència
 En els preus de subscripció hi
 van inclosos els números
 extraordinaris
 Les subscripcions començaran
 amb el primer número del mes
 següent al de la sol·licitud

sumari

Pàgs. 8 i 9: SANT LLORENÇ DEL
 MUNT, MUNTANYA DE CARRERS,
 per
JAUME A. CAMINS

Pàg. 11: GAT PER LLEBRE, per
SEMPRONIO

Pàgs. 12 i 13: 50 ANYS D'UNS JOCS
 FLORALS HISTÒRICS, per
LL. BONSEB I PUNSODA

Pàgs. 16 i 17: EN RECORDANÇA DE
 VIDAL GOMA, per
RAFAEL BENET

Pàg. 19: CONSIDERACIONS SOBRE
 L'EMIGRACIÓ EXTERIOR, per
LEANDRE AMIGÓ

Pàgs. 23 i 24: EN RIU D'EGIPTE, per
TERENCI MOIX

Pàgs. 28 i 29: NIMES, TESTIMONI DE
 LA ROMANITAT
JOAQUIM CASAS

Pàgs. 31 i 32: J. M. LOPERENA I EL
 TEATRE NACIONAL, per
ANGEL CASAS

Pàg. 36: EL JOVE DE MASSACHUS-
 SETS, per
FELIP CID

Pàgs. 38 i 39: DRAMÀTICA ENTRE-
 VISTA AMB PUIG I FERRATER, per
XAVIER BENGUEREL

Pàgs. 44 i 45: AURORA BAUTISTA,
 UNA «BARCELONINA», per
MARIA LLUISA ANTEM

I les seccions habituals de Joaquim
 Casas, Albert Jané, Aurora Bertrana,
 Anna Isanda, Josep Faulí, Oriol Marto-
 rell, Jaume Miravittles, Perich, Antoni
 Plaja i Mateu, Jaume Picas, Robert Sa-
 ladrigas, Tisner i «Jordi Català».

LA importància creixent dels mitjans de comunicació crea nous oficis. Una notícia, servida sense adornar, perd nervi, hi ha el perill que quedi grisa enmig de l'allau d'informacions. M'imagino que això ha donat naixença a una professió, o ha transformat substancialment una altra que ja existia: la d'autor d'arguments destinats a adaptar per al gran públic els fets històrics. Poc o molt, és una cosa que sempre ha anat així, però ara, amb el fenomen de la petita pantalla, cal perfilar-ho més, el compromís és més gran. D'aquí prové segurament la pobresa imaginativa d'algunes realitzacions, que no encerten del tot a elevar la notícia a la categoria d'obra d'art. El plantejament clàssic de desvetllar l'interès d'entrada, mantenir-lo durant el període expositiu i trobar un desenllaç arrodonit, falla sovint en una de les fases i, a vegades, en totes tres. Els finals —que ja són difícils per ells sols en qualsevol obra escenificable—, es ressenten de la falta de picardia dels especialistes.

Hi ha hagut combats de boxa famosos que, després d'un «llançament» sensacional, han arribat a l'hora de la presentació amb una mena de desgana, com si els protagonistes no haguessin assajat prou. Els primers plans, summament indiscrets, revelaven detalls que el públic hauria d'ignorar per no perdre la beatitud; diuen que morir bé, en escena, és difícil per a un actor, però desmaltar-se no ho deu ésser tant —és menys definitiu—, i deixar-se retirar pels altres a pes de braços no costa gens. ¿Per què renunciar a l'efectisme de la pèrdua dels sentits, a canvi de només asseure's i esperar amb un posat d'avorriment que l'àrbitre acabi de comptar? En manifestacions d'aquesta mena, l'espectador no demana requisits, però voldria que les aparenques quedessin guardades, si més no per a poder-ho explicar després amb fe i confiança.

En el cas de l'«Apolo XIII» (un altre episodi històric important), el muntatge propagandístic va tenir unes alternatives que han sembrat el desconcert. Qui sap què havia passat en l'ànim de la gent per a merèixer una tan absoluta falta d'interès; les anades a la Lluna han envellit al tercer intent, potser perquè no havent-hi arbres, ni rius, ni indís, les possibilitats de llument del satèl·lit són escasses. Es té la impressió que mai no se'n podrà treure tant de partit com de l'Oest americà, i amb una mirada sembla que hagi quedat satisfeta la tafaneria popular. El material era flux i els autors de l'argument del tercer viatge es devien desanimar; els cops d'efecte inicials foren tan infantils com la possible malaltia d'un dels astronautes, una contingència que va deixar la humanitat fresca com una rosa. Calia esforçar-se més, algú devia renyar els llibretistes, i la veritat és que l'etapa següent els va sortir impecable. Després de tant de proclamar la perfecció en tots els detalls, explicaren atropelladament al món que res no anava bé: els cosmonautes s'havien quedat a les fosques, tenien poc oxigen, les comunicacions eren dolentes, els controls no responien, la càpsula anava de gairell, els aliments estaven contaminats, l'aire emmetzinat i els tripulants comptaven com a única salvació amb el comportament d'un mòdul que, segons càlculs fidedignes, no resistiria la prova. Situació patètica! En un moment donat, els naufragats de l'espai veien a través dels portells el pas de fragments metàl·lics que eren —se suposava— trossos de la seva nau que s'anava desintegrant.

Tot això va interessar. Si hi havia la possibilitat d'una patacada memorable o de la pèrdua de tres vides humanes amb cadàvers a bord d'un taüt volador, ja valia la pena. Gran expectació mundial, i, per tant, èxit en recobrar l'atenció dispersa. Però l'esforç devia esgotar els encarregats de la trama, perquè no treballaren prou el final de l'aventura, que passà a la posteritat amb un aire de happy end de cinema comercial. Tot, homes i eines —espatllades o noves— va acudir al punt exacte de la cita. Tot, llevat de l'huracà que hauria donat dramatisme a l'escena. La televisió, que ens té acostumats a unes imatges borroses i a uns teleobjectius tremoladissos quan es tracta de revestir de realisme la història filmada en viu, aquesta vegada optà per la perfecció formal, per la tècnica d'estudi i de taller. Els astronautes van trigar una mica a sortir de la càpsula, perquè es van canviar la roba. No podien pas aparèixer en públic fets uns llardosos!

Sigui com sigui, no s'ha de descoratjar ningú. Allò era la veritat neta, mudada, resplendent. Però poc meditada i amb un maquillatge inadequat. En el pròxim viatge a la Lluna, hauran de recórrer a tots els recursos del fulletó tradicional, i potser encara faran curt per a vèncer l'estranya indiferència de la gent.